

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streintate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prîndului Nr. 15.
Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoia
Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

+ S'a stins un patriarh: Mitropolitul Ioan Mețianu.

În pâlpăirea lentă a unor bătrânețe aproape nonagenare s'a stins o lumină... Suflul aspru al vântului de iarnă a înghețat Joi seara ultima scântie de căldură a unei vieți. La orele 5 1/2 își topia cea din urmă, forță fizică în prima clipită de viață curată — spirituală — o figură patriarhală. O trecere neobservată din valtoarea unei vieți pământești de 88 de ani, într'altă patriarhie a vecinicii o făcea în îngăsarea tot mai stinsă a rugăciunii: patriarhalul Mitropolit: Ioan Mețianu.

Jalea, pe care o îndură o țară pentru domnițorul său drept, ducându-se ce o simte un popor după conducătorul său iubit, le împărtășește și biserica română gr. or. din Ungaria și Transilvania, la vestea năpraznică a stingerii înaintatului în vârstă Mitropolit Ioan. E nespusă dorerea miresei lui Christos, din mult frământatul cu lacrimi pământ al Ardealului, după Cel ce de aproape două decenii din binele bisericii noastre naționale și-a făcut rostul vieții sale.

Camplă-i lovitura, pe care o îndură neamul nostru din această țară, tocmai acum, când frânele sorții lui viitoare aveau să fie dirijate și de Cel ce atât de dibaci s'a dovedit a fi cărmaciul bisericii noastre ortodoxe. La prefacerea mai măreață a statului, la îndrumarea înspre mai bine a patriei, la epurarea intereselor naționale ale neamului nostru după rezel speram să vedem veghiând, să vedem participând și luptând în primele rânduri, ba chiar în frunte, autoritatea, experiența, însuflețirea și legăturile cu factorii mai înalți, ale patriarhalului Mitropolit Ioan Mețianu. La acest rol de Șaguna al vremilor noastre ni-l dorim în viață, pe domnițorul de până ieri al sufletelor românești. Și speram că în maiestrușia figură a aproape nonagenarului Mețianu, jertfele celor 700.000 de baionete românești, pentru tron și patrie să-și aștepte pe firescul lor apologet, pe autoritativul lor interpret, pe intrupătorul idealului ce ia mână la jertfe... jertfe de sânge și viață.

Nădăjduiam în luarea acestui

rol frumos național din partea Vlădicului român ortodox, dacă suflarea rece a morții i-ar mai fi îngăduit să ajungă și mult dorita liquidare a insuportabilei stări de azi. Eram îndreptățiti, să așteptăm dela Cel ce a intrunit în personalitatea Sa atâtea însușiri frumoase de conducător, dela Cel ce a dovedit în linga-i viață un așa talent puternic de organizație, dela Cel ce a luptat nepregetat pentru prosperarea, școlii, a bisericii, și neamului românesc — ca să-și înscrie cu litere de aur neperitoru-i nume de luptător național. Nu numai personalitatea Lui, dar mai ales poziția Lui de rege al sufletelor noastre îi prescria această cale de luptă.

Poporul românesc trăindu-și aproape simultan prefacerea lui etnică cu cea creștină, a dovedit în toată vremea vieții sale contopirea acestor două elemente, ce au patronat nașterea lui. Când neamul cel tânăr fu părăsit de Cezari, biserica a fost scutul și ocrotitorul destinului său. Când năvălirile barbare de secole s'au scurs puvoi pe plaiurile românești, frageda mlađiță latină din Dacia la slujitorii altarului, la preoții săi află mângăiere și întărire. Aceștia fură secole d'arândul nu numai povățuitorii și părinții lui suflători, ci și judecătorii și împărțitorii dreptății între fii aceluiași sânge și același legi. În negura plumburie a mediavalului singura schintie de viață spirituală, singura licărire de lumină culturală pornia și vibra din cucernica cetire a Molitvelnicului și a predicii. Când tentații de schimbare a credinții și a ființii sale etnice, asaltau turma iobagilor inconștienți, tot slujitorii altarului, au fost aceia, cari au stăvilat curentul înstrăinării de neam și lege. Apărării turmei ascultătoare încredute lor prin o vocație mai înaltă, au căzut jertfă, atâtea figuri istorice de mitropolii români. Când vremuri de prefacere generală, când schimbări radicale își fluturau aripile peste capetele popoarelor, tot între frunții bisericii s'au găsit cele mai vajnice elemente de luptă, cele mai iscusite minți de exploa-

tare a situației în favorul neamului nostru. Un Andrei baron de Șaguna cu tot ce a făcut pentru progresul neamului și bisericii sale e pildă vie de genială participare a neamului la aceste vremuri mari, este exemplul vecinic de intrachipare a rolului de luptător național — al unui Vlădică românesc.

Iar vremuri neasemănat mai mari, la care participă cu măreția unui ideal ca al originii sale, cu demnitatea unui viitor ca al jertfelor sale și poporul românesc din această patrie, sunt cele ce ne-înlănțue. Privirile noastre cădute pe Șaguna zilelor noastre, îndreptându-se spre venerabilul Vlădică dela Sibiu: Ioan Mețianu.

În acest patriarh al vremilor noastre vedeam un Moisi al poporului și bisericii românești, care să treacă teafăr prin Marea roșie a fusăngerării de azi, idealul neamului, dincolo de urmărirea Faraonilor. Lui li ascriam împlinirea prorocirii de a ne duce în pământul Canaan, în pământul făgăduinții, unde și poporul nostru de aici să se îndulcească după amarul suferințelor îndurate, după enormul jertfelor prestate, de egalitatea celorlași drepturi. Speram că Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan să se avante pe muntele Sinai al legădării patriei noastre și să înscrie pe tablele legii, porunciile de ocrotire a ființii noastre etnice. Doriam să-L vedem sfărâmând vijeii de aur și biciuind pe toți ceice cantă să abată pe acest popor de mucenici dela menirea sa istorică și politică.

Iar crudul și nepătrunzibilul destin ni l'a răpit, ca și pe alte ființe scumpe, pe El, Conducătorul prea înțelept, cu o oră prea de timpuriu! Noi supraviețuitorii ne resignăm. Toată suflarea românească îmbracă haină cernită. Vărsând o lacrimă pentru Cel ce ca și Moisi nu i-a fost dat să intre în Canaan, dar a dorit totuși din depărtare să-l vadă — îngrijorările noastre se îndreaptă spre nouă Iosua care va realiza intrarea în pământul promisiunii.

Patriarhalului Mitropolit care a fost Ioan Mețianu: *Odihnește Stăpâne în corturile dreptilor!*

S.

Patruzeci ani de Arhierie.

În Duminecă Tomii a anului trecut, împlinindu-se patru decenii decând I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Mețianu a fost intronat ca episcop în scaunul episcopiei aradane, Înalțul Prelat a fost obiectul unor însuflețite manifestațiuni de dragoste și venerație din partea preoției și a mirenilor arhidiecezei și diecezei Aradului, intruniți în Sinoadele anuale.

La discursul de felicitare al membrului sinodal, profesorul A. Bărsan, rostit cu acel prilej sărbătoresc, I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan a rostit următorul discurs, relevând în câteva cuvinte greutățile împreunate cu înalta sa demnitate bisericăască și dând espreșiune speranțelor sale într'un viitor mai senin al bisericii și neamului românesc:

Vă mulțumesc cordial D-ilor pentru prețuitele felicitări, ce-mi adresați și la această ocaziune, felicitări din cari transpiră dragostea D-voastră și cătră mine, dar mai ales cătră biserica noastră străbună, încredințată conducerii mele; deci Vă rog a-mă păstra și mai încolo acea dragoste până și voi mai fi în viață, iar bisericii să o păstrați în toată viața D-voastră, și să o lăsați de cea mai scumpă moștenire tuturor alor noștri.

Filadelfă la această ocaziune binevoit și mă felicită și din incidentul împlinirii alor 40 de ani dela sfințirea mea întru Arhierie, incident pe care doresc a-l scriba în singurătate și în contemplație evlavioasă: doresc a vă încredința, D-ilor, că deși Arhieria este cea mai înaltă demnitate bisericăască, de care prea puțini muritori se învrednicesc, eu totuși atunci, când clerul și poporul diecezei Aradului m'au chemat la aceea înaltă demnitate, am stat mult pe gânduri, să o primesc ori nu.

Am stat pe gânduri, D-ilor, nu numai pentru că știam, că pe cât este de înaltă demnitatea arhieriească, pe atât de grea este și sarcina împreună cu aceea, chiar și între împrejurări mai prielnice, și cu atât mai grea între împrejurări neprielnice, cum au fost atunci și mai sunt și astăzi. Dar apoi am mai stat pe gânduri și pentru că eu mai eram și părinte de familie, și pentru că primind Episcopia, trebuia să mă despart de cei doi fii ai mei, pe atunci încă minoreni; și dacă în fine totuși am primit-o, am făcut aceasta îndemnat de cuvintele Domnului nostru Ieșu Christos, care zice: »să celce iubește pe părinți, pe fii și pe frați mei mult decât pe mine, nu este vrednic de mine»; am făcut-o deci pentru a mă supune prea-înaltel voiențe a Domnului.

Și îmi place a crede, că prea bunul Dumnezeu poate și pentru-că m'am supus voienței Lui, îmi va fi lung't atât de mult firul vieții mele pământești.

Apropiindu-se însă acum tot mai mult capătul firului vieții mele, pământești, și având a da seamă înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor despre roadele activității mele, dar nădăjdindu-mă, las această la aprecierea cloșului și poporului nostru, dintre cari mulți au fost împreună lucrători cu mine la modestele mele creațiuni și plantățiuni; dar și mai mult las această la aprecierea istoriei nepărcințoasă, rugându-mă numai, ca la aprecierea activității mele să nu se treacă cu vederea nici multele și feluritele împrejurări neprielnice, obvn'nte în tot timpul Arhieriei mele, cari m'au împedecat mult în activitatea mea.

Pentru a ilustra această și amintit cu un singur exemplu, vreau a scrie, Domnilor, că înainte cu 27—28 de ani, când eram în scaunul episcopesc din Arad, am voit a înființa acolo, pe lângă școlile dincoace, un gimnaziu ortodox, dar ministrul cultelor de atunci mă interesă aceasta, sub cuvânt, că, mai fiind acele un gimnaziu de ștă, să nu se naacă conflicte dăjmănoase între elevii celor două gimnazii.

Să sperăm însă, Domnilor, că acum, mai ales după încheierea războiului actual, care a scos de nou la iveală tradiționala noastră fidelitate cătră Tron și Patrie, poporul și vitejia ostașilor noștri de pe câmpul de luptă, vor dispărea și acele împrejurări dăunose desvelțării științelor religioase, culturale, economice și politice, și se va instaură o eră nouă de pace, de dragoste și de progres și pentru noi și pentru toți fi patriei noastre.

Dorind din suflet cât mai curând înșfăptuire a acestor speranțe, de cari să vă bucurați și D-voastră, în toate zilele vieții, — vă implor din tot suflet binecuvântarea cerului, într'u mulți ani fericiți.

Contrabalansarea blocului englez. Blocul economic al Angliei, care de 18 luni așteaptă zadarnic înfometarea puterii Centrale — scrie Moldovac — i se va epușa în curând un nou bloc. H. Kerich, ministrul de finanțe al Germaniei, acuma ideea unei uniuni economice germano-austro-ungare. În acest scop, ministrul german a sosit la Viena, unde acum tratează cu ministrul respectiv al Austriei și Ungariei pentru înșfăptuirea acestei uniuni economice.

Doză sunt cele mai principiale preocupări din atribuțiunile acestei uniuni economice: *inființarea unei comisii de cumpărare și repartizare a stocului de cereale în măsură necesităților simțite în Germania și Austro-Ungaria.* A doua preocupare a uniunii are de scop ameliorarea căștii coroanei și mărzel. Cu operațiile de schimb va fi înșărcinat tot consorțiul amintit mai sus.

În baia de aur.

după Al. Petöfi.

O mie de stânjini în jos,
În ale pământului baieri,
În beșna sălbatică
Noptii de veci
Raza sfioasă a lampel
Cu tremur privește în noaptea,
Ca puțl din curte spre ălu.

O mie de stânjini departe
De flori și de raze de soare,
O mie de stânjini! Nici iadul
N'o fi doară mult mai în jos;
Sau poate-s în iad pe aici?
Căci casa Satanei acolo-i
Pe unde-i belșugul de aur.

Ce preț îmi oferi pentru capu-mi
Satano, fu spirit al băii?
Cât dai, dacă-ți vând
A inimii mele comoară?
Vino la târg, prilejul e rar
Căci al'dată nu știu
De n'o să măștepi înzadar...

Ci geaba-așteptai...

Stăpânul comorilor de aur
Nu s'arată.
Rămase'n coloșii de stâncă.
Și oare, să vină, de ce n'a voit?
Pe semne că tot a simțit
Că inima-mi nu e de dat.

Nu, nu e de dat,
Inima-mi nu-i de vânzare.
În veci n'o să intre în cassa de fier

A celor puternici...
Avea ei scumpă voui da-o
Sărmanilor semeni din margini
de drum,
Din cele bordeie...

S. Tamba.

Note Fugare.

— În jurul unei critici. —

București Ianuarie 1916.

Am deschis cu o dureroasă bucurie cartea de versuri a lui Aron Cotruș.

Așa îndolată, ea e solul drag din Ardealul copilăriei și al nădejedel mele. Așa îndolată, ea spune: La noi e sărbătoarea de sânge a morții! Pe pământul, pe care al vâzut Lumina, la care te închini, moartea și-a împietit din bocete melodia macabră a danțului ei sălbatic.

Aici în țară n'a fost suflet de om care să nu primească cu toată căldura sufletului această solie, care, alături de aceia pe care așteptăm să ne-o trimească cât mai repede marele poet Ovidiu Hulea, va fi mărturia cea mai sinceră, zădărnitoare a sufletului nostru de azi. Am zis marele poet Ovidiu Hulea și o zic eu toată convingerea că nu voi fi desmințit nici odată.

Am citit însă o dare de seamă scrisă în Ardeal despre versurile lui Cotruș. O clipă m-am gândit să arăt că rădăcinele este în acea dare de seamă. Aveam datoria s'o fac aceasta, după cum am datorita de a urmări cu tot în interesul manifestațiilor literare ale țării noastre. Pentru-că eu l-am dat sfatul — bun sau fatal — acum șase ani de a părăsi Bucureștiul și să se întoarcă acasă în Ardealul nostru.

Îată însă că același împărat al culturii românești la cu mai multă autoritate apărarea poetului nedreptățit, înfierând cu toată energia manifestațiile

bolnăvicioase, cari — amenințătoare acum dol ani pentru banul simț — n'au putut fi stăpinate nici sub înșărcinătorul călcăi ai morții.

Reproduc din »Drum Drept« părți din acest articol, care nădăjduiesc că va fi cea mai îmbucurătoare satisfacție pentru poetul-soldat jignit din incenșiența celor ce au căutat să profite de aceste vremuri turbare de durere spre a face puțn șgomot în jurul numelui lor de care cultura românească de nicăiri n'are nevoie. Iată articolul:

„Satul arde și baba se piaptănă“.

Într'un foileton din grava foste arhiepiscopale și metropolitane care e »Telegraful Român«, împovărat de comunicate oficiale privitoare la fericirea nației, am dat cu ochii de o dare de seamă în care se lina în batjocură poezia nouă, de culoare și simțire, a tânărului Aron Cotruș. Cine știe ce amărat coleg de școală ori vecin de masă la cafenea își făcea răz, cu un spirit de provincie săsească, de cele mai energice versuri care, în acest moment tragic, s'au scris de un Român despre durerile Românilor. »Criticele se tăvălia pe jos: totul li părea neplacut de caraghios, dela

numele lui »Arunc« până la calificativele din bucățiile lui Ilice.

»Va să zică se rade în Ardeal, și se rade cu atâtea chef prostesc?, te vei întreba, cetitorule. Se vede că da, de vreme ce »Telegraful Român« ni trimete această deosebită critică, plină de atâtea haz și de atâtea potrivire cu împrejurările. Căci vă închipuiți bietul popa de sat, care primește în singurătatea lui gazeta Mitropolitului dela Sibiu și, intrerupându-și gândurile la fiolul mort, bîlnav în spital ori răscălit undeva pe câmpul de luptă al necunoscutului, e chemat să rade și el cu tîndă critic care se distrează cu tabourile de luptă ale lui Aron Cotruș.

»Este și glumă pe acea prin Ardeal, dar ca »lu orice sat care arde găsești și »baba care se piaptănă«.

»Mai uite însă și alta.

»D. I. Broșu ni trimete din același Sibiu elegantul său voluam de »Siluete«.

»D-na este nepotul vrednicului Român care e Andrei Bărsan, președintele »Asociației«. A studiat teologia la Cernăuți; a avut o burză — din bani puțni — pentru a învăța istoria Bisericii noastre. E acum în vreașul din orașele acelor fără țineret. Cum l'o a durând învina de tot ce plânge nația, cum i se vor fi muiat ochii de lacrimi

Într-o măsură economică și financiară destul de prudentă luată de Puterile Centrale pentru a întâmplina greutatea războiului și mai mult la înălțarea efectelor de blocada engleză urmării.

Din România.

Improprietărea Țăranilor. N. Filipeșcu la frontul rusesc. † Bengescu Dabija.

Fiind încordat în apărarea intereselor supreme ale statului, în legătură cu evenimentele din afară, guvernul român n-a neglijat un singur moment treburile din launtrul țării.

Astfel între numeroasele probleme economice pe cari conducătorii țării sunt chemați a le rezolva, nu s'a uitat a se face în același timp însestrarea țăranilor cu pământ, potrivit legii votate în cursul anului 1912.

Ministerul de domenii își continuă această activitate improprietărind pe țărani în localitățile în care moșiile sunt de o întindere mai mare, pentru ca repartitia pământului pentru săteni să se poată face în mod egal.

Actualmente se distribuie la țărani 60 de mii de hectare ale căror lucrări de parcelare au fost din nou verificate la fața locului și terminate.

Cu ocazia statisticii făcute asupra mersului recoltei, pe terenurile vândute țăranilor, în anii agricoli 1913-1914 și 1915, s'a constatat un progres simțitor atât cantitativ cât și calitativ, înălturând astfel temerea că improprietărirea țăranilor, din lipsa unei culturi naționale, va scădea din producția și cantitatea cerealelor noastre.

Ministrul de domenii va face în curând alte parcelări pe moșiile de o întindere mai mare, spre a putea continua improprietărirea țăranilor.

Din București se anunță ziarului „Așezarea”

Rușii de mult timp deja au învins pe d' Filipeșcu și vizitează frontul lor, pentru că astfel să-și formeze un tablou real al situației lor. După o țără mai nouă d-l Filipeșcu va pleca cât mai curând în Rusia, pentru ea personal să se convingă de situația armatei rusești. Știri acestea e viu comentată.

Zilele trecute a încetat din viață la București, generalul Bengescu-Dabija cunoscutul autor dramatic de altă-dată, în vârstă de 70 ani.

Trăind pe vremuri la Iași Bengescu-Dabija a scris textul pentru cea dintâi operă-comică românească „Oltomac”, cu muzica de Oltremba și Caudella, care s'a jucat cu un mare succes, pe scena teatrului național de la Copou. Bengescu-Dabija a aparținut conacului literar „Junimea”, unde-și găsim în grupa militară, alături de colonelii Scheletti,

pentru ce vede, cu ce jind va fi privind acest tinar care nu luptă spre locul unde pînă în să se jertfesc și ce dor l-o fi arșând pentru cea ce așteaptă atâtea suferințe! Și, cum e un om de talent, ce lecție trebuie să fie pentru acea Românie pe care mulți pribezi ardeleni o judecă după obrazurile pe care le frecventează...

„Harta veșină a d-lui Broșu ni prezintă înă, după coperta verde, cu lacuri, cununi și chiparoși tainici, „Cântul aplegilor”, „Imnul primăverii”. Are de lucru cu flori și lire, cu „fecioare și tineri desfăcuți dintr'o frisă de Partenon, cu „nectarul dulce și ambrosia divină”. Dumnealui intră prin case o „colunne” (nu stăpî) la „spridvor” și „să simfonie” cu „să motive”:

„Ochii, părul, mâna ei de-ataz... ca să s'arute „dantele” acelei mîni. Noaptea, sfîșiată de strigătele deasă-dăjduite ale miilor de răniți cari au pe buse cuvinte din limba noastră, se lasă pentru acest tinar și zdrăvan teolog și istoric bisericesc asemenea „unei bogate perlene de mătăse” și, în acest moment, când frații lui visează la moșta căsuță de-acasă, plină de cel lubi, simbolistul ardeleni geme după „șarazuri împărătești”.

Din Stambul, din Bagdad sau din Bassora... „Apoi, dacă voii, cobalzi nemțești și lunetece Castilane, regi norvegieni în „șordurie”, „ocouri de harfe și teorbec, scantilene supt „s'prese” (sic), „narcosec” și psihose, Narcis și Chopin, Al-

Corkez și Șerbănescu, ei fiind pe a-tuneea căpitan.

În Februarie la 1866 s'a reprezentat pe scena teatrului național din București, pentru prima oară, „Pygmalion regele Fenicie” tragedie în versuri, cinci acte, scrisă de Bengescu-Dabija. Partea muzicală a fost scrisă de G. Ștefănescu. Tragedia lui Bengescu-Dabija a avut succes. Ea aparține acelu gen dramatic inaugurat în teatrul nostru de V. Alexandri în „Despot-Vodă” „Ovidiu” etc. În afară de aceste a mai scris pentru teatru și tragedia „Radu III” tot în versuri.

Bengescu-Dabija a fost un colaborator al „Convorbirilor Literare”. În colecția acestor publicațiuni se găsesc multe articole scrise de autorul lui „Pygmalion” între care se află și un amănunțit studiu bibliografic asupra bardului de la Mircești, înaintea de 1848, adică în timpul în care Alexandri și-a făcut studiile în strălăitate.

Generațiunea de azi nu prea cunoaște opera lui Bengescu-Dabija cu moartea căruia dispăre încă unul din șgurile „Junimei”. Sp.

Englezii și Francezii nu-și desarmează vasele lor comerciale. „Morning Post” anunță din Washington următoarele:

Propunerea ministrului american de externe Lansing, ca statele beligerante să-și desarmeze vasele lor comerciale, Anglia și Franca mai mult ca sigur nu o vor primi.

Rusia nu poate fi învinsă.

Declarația noului ministru de externe al Rusiei.

Din Petrograd se anunță: Noul ministru rusesc de externe Stürmer a declarat următoarele redactorului dela ziarul „Novoje Vremja”:

— Politica mea va fi îndreptată îndeosebi într'acolo, ca să continuăm războiul și să-l terminăm cu bun rezultat. Nici un proiect de pace separată nu poate rezolva acele mari probleme, în fața cărora războiul mondial a adus pe toate pe-voarele.

Într-un alt interviu Stürmer a zis următoarele:

— Eu cred, că aceia, cari vorbesc despre sleirea financiară și economică a Rusiei, calculează greșit, căci Rusia și poporul rusesc nu poate fi sleit sau învins.

Ziarele nu fac nici un comentariu privire la denunțarea lui Stürmer și nu trag nici o consecvență din această denumire, de oarece Stürmer de 10 ani de zile nu a mai purtat nici un oficiu și e imposibil să se spună, că ce fel va fi politica lui.

Se aștează însă, că li va succede să uniască toate forțele guvernului și ale administrației, de cea ce cu deosebire în decursul războiului e nevoie — ceea-ce lui Goremykin nu l-a succedat — și că el va organiza resursele țării, pentru ca să asigure învingerea acestora, cari în fronturi își varsă sângele lor.

hambra și Provansa, Lisst și Georges Sand, Cellini și poezia spaniolă, epitalame strigate când pleptul d-sale e

„...un crater în care arde-al izmii Vesuviu.

„Păcat de câte un Voevod care mal calcă greoiu—asa călcău Voevozi!— pe covoarele de Ispahan întinse de această subtilă imaginație! Și el, Voevodul, are pînă în rugini și de sânge, și-și este și lui, vă asgur, scărba de toate aceste decouri de nobilă orgie poetică, — precum ni e scărba și nouă.

„Pînă-i zarea de parfum” ni zice d-l Broșu. În zarea pe care o vedem noi, e praf și sânge.

Și când te gîndești în zarea acela căți băieți și ce băieți au căzut pînă acuma, pînă la apariția „Siluetele”...

Dar veți zice: talentul? Talentul cu cea ce înseamnă azi în tot ce face și trebuie să facă lumea, ei bine: dragul să-l ia!

N. Iorga.

La această apostrofă a directorului „Drumului Drept” se aliguri dușmanii joniști și lui Cetrucș că zeci de mii de oameni cu dragoste de tot ce e românesc au rostit: Amin!

X.

Atacul dela Salonic s'a început.

Din Salonic se telegrafiază: Din isvoz competent se anunță, că Bulgarii au atacat în 3 Februarie o trupă a ententei, care făcea explorări în regiunea unde se ating hotărările Greciei, Serbiei și ale Bulgariei. Atacul afirmativ ar fi fost respins. Comunicate detaiate lipsesc.

Ziarul „Daily Chronicle” i-se anunță din Salonic:

Efectul bombardării Salonicului de către Zeppelinurile germane a fost îngrozitor. Credeai că s'a deschis iadul. Babutul exploziilor a trezit din somn pe locuitorii. O bombă a incendiat magazinul băncii din oraș, unde era îngrămădită o mare cantitate de naftă. Câteva bombe au atins fortificațiile dela Tophane. Vasele de război nu au otezat să răspundă, căci nu voiau să-și trădeze poziția.

Ca răspuns la bombardarea orașului, unsprezece avioane franceze au aruncat 181 bombe asupra pozițiilor dușmane de lângă Petrici, cauzând mai multe incendii.

Atitudinea statelor neutrale.

Încordarea relațiilor germano-americane. — Situația critică a Greciei. — Prințul G. Cantacuzino despre România.

Ziarul „Berliner Lokalanzeiger”, discutând chestia vaporului Lusitania sulevată din nou de guvernul american, ține să constate, că prin aceasta s'a creat o situație foarte serioasă și amenințătoare.

Guvernul german — scrie ziarul — nu poate admite nici-când, ca un vapor dușman încărcat cu arme și munițiuni să fi fost pe ne-drept scufundat în zona de război de comandantul unui submarin german. Când secretarul de stat american Lansin pretinde totuși așa ceva, aceasta face impresia, că nu do-rește o înțelegere cu Germania. Prin urmare Germania trebuie să țină cont de toate posibilitățile...

Din Atena se comunică: Oficiul grec „Nev Nasty” publică un comunicat, în care se spune, că motivele neutralității de pînă acum a Greciei substau și mai departe și nici o presiune, fie cât de insuportabilă și neomenoasă, nu va putea constrînge pe Grecia să participe la un război în contra voinței sale.

„Tempe” speră, cu toate acestea, că Grecia se va alătura ententei, când aceasta i-și va desfășura întreaga ei putere.

Prințul G. Cantacuzino, reîntors în Țară din Berlin publică în „La Politic” unele din impresiile sale aduse din Germania. Între altele ține să cene-tate că, după părerea sa, Germania nu poate fi învinsă nici economicște și nici militarște și că se miră cum puterea formidabilă a Germaniei mai poate fi trasă la îndoială în România.

Joi au fost primiți în audiență de regele Ferdinand d-nii Marghiloman și G. Cantacuzino. Ziarele bucureștene sunt informatate, că d-l G. Cantacuzino a raportat Maj. Sale despre impresiunile primite în Germania.

Din camera română. În ședința de Joi a camerei române ministrul Costinescu a depus pe biroul camerei, între vii aplauze, proiectul de lege pentru deschiderea unui credit de 200 milioane lei pe seama ministrului de războiu.

Mal după deputați, între cari d-nii T. Ionescu, Leonte Moldovan, Victor Ionescu etc., cari anunțaseră interpelații înainte de vacanțele de Crăciun, au renunțat la interpelări sub diferite forme.

În fine camera dă autorizația, ca orașul Siliștra să vîndă fără licitație terenuri pentru construire de locuințe militarilor și funcționarilor.

Generalul Pau conduce ofenziva rusă din Bucovina. D-n București se anunță cu datul de 4 Februarie:

Conform unor știri sosite aici de

pe frontul din Basarabia, Rusia a făcut sforțări desperate ca să spargă frontul galțian și să silească trupele ungare și austriace să se retragă. Pentru această acțiune Rușii și-au adunat aici o cantitate nespuse de mare de muniție și multe tunuri.

Din părțile constitutive ale proiectilelor explodate s-a stabilit, că pe frontul rusesc se află foarte multă muniție japoneză și tunuri, cu deosebire grele. Acțiunea o conduce nu un general rus, ci generalul francez Pau, rivalul de odinioară al lui Joffre, care e știut că de-a de luni de zile pătrece în Rusia și e unul din cei cari conduc operațiunile războinice ale Rusiei.

Acțiunea s-a început după planurile lui, dar nici tunurile japoneze și nici cantitățile mari de muniție și nici capacitatea strategică recunoscută a generalului împrumutat dela Francezi, nu au fost în stare să schimbe norocul războiului și ofensiva, care durează de săptămâni de zile și ale cărei proporții au întrecut toate operațiile începute pînă acum din partea Rușilor, s-a terminat cu deplin eșec. Efectul acestui eșec se simte foarte mult aici și cu deosebire în cercurile filo-rusești a provocat o mare desiluzie.

Vizita dela Niș.

Svârcolirile pressei rusefile.

Vizita împăratului Germaniei la Niș a produs în presa românească a-servită ententele mare agitație. Oțind aceste ziare, involuntar trebuie să a-jungă la concluzia, că Bucureștii au a-juns, grație „informațiilor” Quadru-pelii, un centru de „mînduni, interver-tiri și calomnii, cari se scurg din Londra, Paris, Petersburg desigur în schimbul unor plăci grase.

Nu cădată am insistat în coloanele ziarului nostru asupra acestui mod de luptă. Interesant e numai, că directorul Adevarului Mille, după o tăcere mai lungă osclamă într'un articol al ziarului său din 26 Ianuarie, în care se ocupă cu pretinsele amenințări ale Germaniei, cu multă malicie:

„Bine ne fac! Aici ne-a adus adecă țara politica lașă a lui Brătianu. În curând Germanii vor trece dela amenințări la fapte. Unde ne vor ataca el, a declarat-o Kaiserul la Niș: „De către Dunăre, dacă nu ne vom cumînți. Germanii au deplină dreptate, căci noi am lăsat ca Sărbia și Muntenegru să fie sfermate; acum vine rîndul României. Problema românească trebuie de ase-menea rezolvită. Ardealul și Bucovina au devenit idealuri îndepărtate. Cu un Brătianu în fruntea guvernului și cu un Ferdinand de Hohenzollern pe tron trebuie să plară orice speranțe.

Din cele scrise aici rezultă că d-l Mille vede adecă foarte clar că ce se poate aștepta dela politica rusefile. Aceasta însă nu-l va împedeca să-și continue deocamdată afacerea sa ren-tabilă în direcția de pînă acum.

Celelalte foi ostile, cari cereau pînă acum neîntreput războiul în contra Puterilor centrale, dovedesc aproape fără excepție un fel de teamă de un atac al Puterilor centrale, dar se mîngie cu nădejdea în isprăvile trupelor cvadrupelii din Salonic.

Ceea-ce lasă se poate aștepta dela aceste trupe, ne-o spune ziarul „Minerva” într'un articol din 27 Ianuarie, în care se explică cauzele, pentruce n-a urmat încă atacul în contra Salonicului. „Minerva” scrie între altele:

„Puterile centrale sunt decise să-și asigure înainte de toate frontul lor în Albania în contra oricărei surprinderi, ceea-ce s'a și ajuns de-alfel; după aceasta se așteaptă sosirea celor patru mortiere de 42 cm., ceea-ce merge înă numai cu mare anevole pe drumurile proaste în Sărbia. Cercuiri militare gre-cești sunt convinse, că artileria franceză nu se poate măsura cu tunurile grele germane și astfel căderea Salonicului este un fapt mai mult ca sigur. Aceasta e dealfel și cauza, pentru care Grecia perseverează în neutralitatea ei.

Pressea filo-germană a României vede binele României ca și în trecut și acum în înaintarea victorioasă a puterilor centrale și în atagarea României la aceste puteri. Aceasta rezultă clar și din cuvintele „Moldovei”, pe care le adresează în articolul ei din 26 Ian. la sfârșit prim-ministrului Brătianu:

„Nu te mai legăna la visuri ireal-sabile, cari după nopți minunate îți rezervă dimineți amare. Străngeți fră-niele voinții și ordonați odată trecerea Prutului, d-le Brătianu!

Când trupele române vor fi în drum în direcția aceasta, atunci poate fi fără griji și d-l Banu dela „Naționalul”. În acest caz Românii nu vor deveni slugile învingătorilor germani-austriaci-ungari-bulgari și nici ai celor turci.

O canonieră rusă în apele românești.

Urmărirea vaporului „Traian” și a corăbiei „Sf. Gheorghe”. Rușii forțif că portur le de pe Dunăre.

Din Tulcea se comunică ziarelor bu-cureștene:

Marți la orele 1 și Jum., d. e., a plecat din Galați în susul Dunării va-porul „Traian”, având la remorcă cora-bia „Sf. Gheorghe” sub pavilionul grec. Pe la orele 3, s'ajungând în dreptul portului Reși au întâmpinat o canonieră rusă, care le-a somat să acosteze în port spre a le supune unei per-cheșții.

Comandanțul vasului „Traian”, d. Ioan Melni, pe când făcea rondul, a îndus pe r și în eroare și, în loc să acosteze la Reși, s'a îndreptat, cu toată viteza vaporului, spre malul românesc, unde a acostat.

Canoniera rusească a urmărit va-porul „Traian” și intrând în apele noastre, a somat din nou pe comandantul vasului, să se lase escortat în portul Reși, ceea ce d-așa a refuzat protestînd contra acestei ilegalități, invocând faptul că conduce un vas sub pavilion român, care navigă în ape românești.

După aceasta, rușii s'au adresat echipagiului corăbiei și, făcând somațiunile legale, l-a adus la cunoștință că, dacă va încerca să se sustragă percheșției, va fi bombardat de canonierile din Reși. Echipagiul corăbiei, refuzînd să se supună acestui ordin, a fost îm-barcat cu forța pe canoniera rusă, îm-preună cu acee corăbi, și transportate la Reși, unde, în urma unui lung interogatoriu, după cinci ore a fost pus în libertate și lăsat să-și continue că-lătoria.

Tot din Tulcea se mai comunică:

Rușii se întăresc mereu în Sudul Basarabiei la granița noastră. Porturile rusești de pe Dunăre au fost fortificate în mod special. De asemenea la confluența Dunării cu brațul Chilia a fost construit un fort și două reflectoare puternice. La fortul acesta dela Cestul a fost instalat și un ponton unde acostează vasele flotei rusești de pe Dunăre pentru aprovizionare.

În toate porturile rusești de pe Dunăre și brațul Chilia precum și la fortul dela Cestul staționează câte un vas prevăzut cu telegrafice fără fir. Portul Reși, unde staționează întreaga flotă rusă de pe Dunăre, este desemnat ca bază de operațiuni în această parte.

Vasele rusești, care fac serviciul de poliție militară pe Dunăre, eloculă ziua și noaptea, exploatînd regulat teritoriul românesc cu reflectoare puternice. În urma intervenției guvernului român reflectoarele dela Cestul au fost stinse iar cele de vasele poliției militare cari patrulază pe Dunăre se mărginesc numai spre a cerceta apele în mersul lor.

SITUAȚIA

pe câmpul de războiu.

Azi dimineată am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 3 Februarie.—Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În nordul monarhiei.

O escadră aeriană austro-ungară a bombardat locul de etapă rusească Saumsk situat la ost dela Kremeniec. Numeroase edificii sunt în flăcări. Alt-cum nu s'a întâmplat nimic de însemnătate.

La granițele italiene.

Luptele de artilerie au rămas destul de violente pe frontul dela Iltoral și s-au jstins și asupra mai multor locuri din regiunea de graniță din Carintia și Tirol. Castelul Duino a fost în parte distrus prin mai multe proiectile ale artileriei dușmane cari au nimerit în plin.

Înaintea capului de pod dela Tolmeice, Italianii în urma ultimei întreprinderi a trupelor noastre s-au retras pe marginea la vest dela go-seaua Cigini-Selo.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Trupele ces. și reg. cari ope-rează în Albania nordică au ocupat Kruija iar trupele din frunte au ajuns la râul Ismi.

Situația în Muntenegru e ne-schimbată, liniștită.

General de divizie Nöfer, loc-șitorul șefului de stat major

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 4 Februarie - Buletinul oficial al marelui cartier general german...

Pe câmpul de operații dela vest: O pânză ocupată de noi la nord vest dela Hulluch a fost ruinată prin o nouă explozie engleză.

La vest dela Marie un biplan francez, al cărui pilot se rătăcise, a căzut neatinz în mâinile noastre.

La ost și sud-ost. Nu s-au petrecut evenimente deosebite.

Câmpul de operații din Balcani.

Aviatorii noștri au observat incendii mari în valea Vardar la sud dela granița grecească și în locul de acostare din portul dela Salonik.

Evenimentele pe mare.

Un grup de crucișătoare au avariat foarte grav prin bombardare, în 5 Februarie a. m. pe litoralul ostic al Italiei, gările dela Ortona și San Vito, mai multe magazine și o fabrică din locurile acestea...

Comandamentul flotei

Berlin, 4 Februarie. »Wolffbüreau« conață următoarele:

În 31 Ianuar și în 1. Februar un submarin german a scufundat la gura râului Tamisa un vapor englez de pază înarmat, un vapor belgian și trei englezești de pescari cari serviau pentru observări.

Balonul nostru L. 19. nu s-a relatori din un abor de explorare și cercetările în privința lui au rămas fără rezultat. După un comunicat al agenției Reuter, balonul a fost aflat plin în Marea Nordică în 2 Februar de către vaporul de pescuit englez »King Stephen« care staționa în Grimby fiind cu nacela și cu e parte a invizibilului în apă. Echipajul se afla în părțile de de-așupra apelor ale balonului; cererea lui de a fi salvat a fost respinsă de vaporul englez sub pretextul, că echipajul lui e mai mic decât acela al balonului. Vaporul s-a relatori la Grimby.

Sub șeful administrației Behrke

Orfelinatul românesc din Sibiu.

Proiectul de statute.

Din Sibiu primim proiectul de statute al marelui orfelinat care se va ridica în acest oras. Proiectul e următorul:

1. Sub numirea de »Orfelinatul« român gr.-or. din Ungaria și Transilvania se înființează cu sediul în Sibiu, un institut de caritate pe seama orfanilor români, lipsiți de mijloace din Ungaria și Transilvania.

2. Scopul institutului este: ocrotirea și creșterea orfanilor români din Ungaria și Transilvania. Lipsiți de mijloace. Preferenți vor fi orfanii celor căzuți în război, apoi acei orfani, ai căror părinți sunt incapabili de muncă și căsușii și nu sunt în stare a-și susține ei pruncul lor.

3. Spre acoperirea cheltuielilor împreunate cu înființarea și susținerea orfelinatului, se crează un fond special, numit: Fondul orfelinatului român gr.-or. din Ungaria și Transilvania. Fondul se crează și alimentează din oferte benevoale, din colecte, donațiuni și legate. eventual și din un impozit general asupra credincioșilor gr.-or.

4. Fondul se administrează de către Consistorul arhidiecezan din Sibiu, după normele uzitate la administrarea celorlalte fonduri.

5. Din banii înscrși din oferte, colecte, donațiuni și legate 2/3 părți vor forma capitalul fondului, iar 1/3 parte cum și interesele, se vor întrebuința la înființarea, instalarea institutului și la acoperirea speselor de întreținere.

6. Cel ce contribuie la fond cu 5000 coroane deodată, sau cu 250 coroane anual, au dreptul de a plasa în orfelinat un băiat ori o fetiță orfană.

7. Orfelinatul stă sub jurisdicțiunea Consistorului arhidiecezan, care de-

numește pe directorul și cellalt personal recerut.

8. Primirea în orfelinat o face Consistorul ca senet bisericesc.

9. Pruncul adăpostit în orfelinat (băieți și fete) primesc locuință, hrană, îmbrăcăminte și instrucțiunea prescriasă de legi în una din școlile publice de aici.

De regulă în orfelinat se primesc numai prunci trecuți de 4 ani, dărdacă ar fi și atasi orfan, cari nu au pe nimeni cine să le poarte de grijă, direcțiunea orfelinatului se va îngriji, ca și până ce ajung la etatea de 4 ani să fie adăpostiți la rudenii, la familii oneste, plătină eventual pentru susținerea lor.

10. În orfelinat se adăpostesc orfanii de regulă numai până la 12 ani. Direcțiunea se va îngriji, ca cei ce au implinit această vârstă să fie plasați și aplicați după aptitudinile lor. Dacă mijloacele vor permite, pentru elevii, cari vor dovedi, că au talente deosebite, Direcțiunea poate face propuneri, ca Consistorul să se îngrijească și pe mai de departe de educația lor.

11. Cererile pentru primirea în institutul se fac cel mai deaproape al orfanilor, ori tuturor, instruite cu atestată dela oficiul parohial și comunal, din care trebuie să reiasă, că petentul e român, e sănătos și e lipsit de mijloace.

12. Din o familie de regulă se primește numai unul în orfelinat. În cazuri excepționale decide Consistorul. În orfelinat pot fi primiți și orfanii, cari au avere, dacă tuteții plătesc taxa stabilită din averea lor.

13. Orfelinatul poate primi și alte instituiți uni și fundațiuni, cari urmăresc același scop. Poate mai departe să înființeze și susțină și filiale în alte centre din patrie și poate în fine să așeze pe orfanii cu întreținere și îngrijire și în familii private, dar oneste cu plată ori fără plată.

14. Consistorul arhidiecezan garantează pentru chivernisirea corectă a averii orfelinatului.

15. Orfelinatul se reprezintă în toate afacerile sale administrative și de drept prin Consistorul arhidiecezan din Sibiu, respectiv prin organele acestuia.

16. Dacă Orfelinatul din ori și ce motive s'ar desființe, desființarea o poate decreta numai Sinodul arhidiecezan, care are să dispună ce să se facă cu averea și spre ce scopuri să se întrebuințeze.

Dispoziții transitorice.

Consistorul va elabora regulamentele speciale, privitoare la susținerea, creșterea și instrucțiunea orfanilor din orfelinat, regulamente despre conducerea orfelinatului, despre administrarea și controlul averii, precum și instrucțiunile referitoare la ordinea de casă, alimentare, curățenie și tot ce privește viața internă a orfelinatului.

Din sedința comisiei exmisse, ținută la 12/25 Ianuarie 1916.

Brașovenii la moartea Mitropolitului Ioan Mețianu.

Sub impresia grelei pierderi, îndurată de biserica și neamul românesc prin moartea marelui Arhiepiscop Ioan Mețianu, corporațiunile și societățile bisericesti școlare și culturale ale Brașovului s'au întrunit în decursul zilei de ieri și astăzi, ca să participe în mod responsabil la funeraliile ilustrului defunct, cari se vor desfășura cu pompa convenită Marți la orele 10 a. m. în Sibiu

Delegațiile.

La înmormântarea de Marți vor asista următoarele delegații:

Gimnaziul și școala sup. comercială: Directorii Dr. I. Blaga și A. Vlaicu. Profesorii: G. Chelariu, Dr. Bunea, N. Bogdan, N. Suliță, Dr. St. Stinghe, Dr. Papuc și A. Crișianu.

Un grup de 12 studenți ai gimnaziului superior și 4 elevi ai școlii com. sup.

În numele școlilor se va depune o cunună din flori naturale cu sunță neagră purtând următoarea inscripție:

Școlile centrale române din Brașov - Marelui Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov va fi reprezentată printr-o delegație mai mare în frunte cu președintele comitetului părintele protopop Dr. V. Saftu. Amănunte se vor decide la sedința de astăzi seară a comitetului. Delegații bisericii vor depune o cunună de flori naturale cu sunță tricoloră cu următoarea inscripție:

Biserica Sf. Nicolae din Brașov - Marelui Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu.

Biserica din Brașov-Cetate va fi reprezentată prin delegații: Dr. N. Ve-

cerdea pres., părintele V. Meret și Dr. V. Glăjar.

Corpul didactic al școlilor primare centrale prin d-nii Șt. Popovici, G. Popescu și N. Stolcovici.

Uniunea fem. rom. din Ungaria: D-nele Maria B. Balulescu pres., Elena Sabadeanu, Virginia Vlaicu.

Reun. femeilor rom. Brașov: Maria B. Balulescu, Evgenia Dr. Vecerdea.

Reun. pentru ajutorarea văduvelor: Elena Sabadeanu, Virginia Vlaicu.

Reun. pentru înfrumusețarea bisericii Brașovechii. Maria Maximilian, Elena Căpățînă.

Delegații Bisericii și ai reunitunii femeilor din Feldioara: d-na Elena Sabadeanu, d-na Virginia Vlaicu, Eleonora Sporea și Ioan Sporea.

Telegrame de condolență.

Dr. Ilarion Pușcariu Sibiu.

Nu mai în momentul de față am primit zguduitoră depeșă: în numele tuturor proșilor și a tuturor învățătorilor din întregul meu protopopiat, în numele Delegațiilor și a Eforiei școlare și în numele bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Șcheiu, Vă rog primiți cele mai adânc simțite condolențe. Marele nostru Arhiepiscop și Mitropolit Ioan este astăzi în răi.

Acum vom vedea noi pe cine am pierdut.

Protopop Dr. Vasile Saftu.

Consistorul arhidiecezan, Sibiu.

Școlile noastre secundare, profesori, și elevi, deplângând din adâncimea sufletului încetarea din viață a Marelui nostru Arhiepiscop și metropolit, se asociază la doliul mare al Arhidiecezei noastre. Vom lua parte și la înmormântare.

Dr. Iosif Blaga, director.

Ilus. Ilarion Pușcariu vicar arch. Sibiu.

Uniunea femeilor române din Ungaria deplânge moartea marelui și înțeleptului Arhiepiscop Ioan Mețianu jeliind pe vrednicul păstor al bisericii și națiunii române, pe stălpul și propovăduitorul cauzei sale.

Maria B. Balulescu președintă.

Ilus. Ilarion Pușcariu vicar arch. Sibiu.

Reuniunea femeilor române din Brașov exprimă cele mai adânc condolențe la pierderea venerabilului Arhiepiscop Ioan Mețianu și închină omagiile sale pe siorul marelui defunct al poporului nostru.

Maria B. Balulescu președintă.

Consistorul arhidiecezan, Sibiu.

Deplângem nemărgăsite decedarea marelui metropolit român. Cu durere luăm parte la jalea adâncă a bisericii și neamului românesc.

Elena Sabadeanu vicepreședinta reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor din Brașov.

Înmormântarea

Din Sibiu ni se telegrafiază:

Incepând de azi, Sâmbătă dimineața până Luni la amiază rămășițele pământești ale marelui defunct sunt espuse în reședința mitropolitană.

Luni rămășițele pământești vor fi așezate în Biserica Catedrală.

Marți la 10 ore dim., după săvârșirea ritualelor prescise, rămășițele pământești vor fi conduse prin strada Măcelarilor, peste piața mare, strada Cisnădiei, strada Scheewis în cimitirul din suburbiul Iosefin, unde se vor așeza spre vecinică odihnă.

ȘTIRI.

4 Februarie n. 1916.

Aviatori români de asupra teritoriului bulgar. Din Sofia se anunță:

Aviatori români, probabil din greșală, au trecut peste hotăr și s-au înălțat de-asupra teritoriului bulgar. Bulgarii prin împușcături le-au atras atențiunea că se află pe teritor streln. Știrile cari spun însă, că unul dintre aviatorii români ar fi fost rănit sau omorât, sunt nebazate. Guvernul bulgar a protestat contra procedurii aviatorilor români și chiar și cerșurile românești recunosc, că protestarea a fost îndreptățită.

Cari soldați pot cere concediu de trei luni? Ministrul de hovenzi a împuternicit comanda districtuale de hovenzi, să acvde pe timp determinat - cel mult pe trei luni - concediu, mai ales, dacă acordarea acestui concediu e necesară din punct de vedere economic. Acest concediu îl pot cere soldații, cari au condus acasă independent o economie de proporții mai mari, marii proprietari, diferiți funcționari ai însoțirilor economice, ferarii și dogarii necesari lucrărilor economice, apoi vătavi, supraveghetorii la diferitele lucrări economice, personalul necesar la conducerea diferitelor mașini, pescarii, personalul fabricii de bere, precum și cel cari lucrează la țevile de canaluri. Asupra îndreptățirii petițiilor intrate sunt în drept a se declara comisiile administrative, respective prefectii.

Serată de operă. Marți în 8 Febr. va avea loc în aula gimnaziului nr. din Brașov o serată de aril de operă a baronei Bella Bedeus cu binevoitorul concurs al doșorei Selma Honigberger în favorul orfanilor eroilor brașoveni căzuți pe câmpul de luptă.

Douăzeci de ore sub apă. Scriitoarea vieneză Alice Schalek, cunoscută prin romaticile ei povestiri din volajurile ei orientale, (din India și China), publică câteva episoade foarte emoționante din războiul aerian și submarin, pe cari le-a auzit din gura unor ofițeri austriaci.

Unul, din echipajul submarinului austriac, care a torpilat submarinul italian »Medusa«, povestește că au staționat multă vreme sub apă în fața Veneției. Aerul dinăuntru devenea din ce în ce mai apăsător, încât îi spucea dureri de stomac și vărtejuri, sub halnele umede, căci din cauza condensării aburilor ce-i respirau, halnele nu se puteau usca. Iată că vine »Medusa« pe care noi o torpilăm. Imediat ne-am dat la fund, dar nesiguranța ne chinuște, și pentru a vedea efectul torpilării ne ridicăm la suprafață după o jumătate de oră, cu tot pericolul de care eram amenințați în fața porților Veneției. Nu mai găsim nimic din »Medusa«, afară de patru oameni cari înotau pe apă cățărâți pe o sferămățră. Nu era lucru ușor să-i salvezi pe aceștia, căci în fiecare moment putea să se ivească un vapor inamic și noi abia aveam loc pentru ai noștri în număr de 12. Am salvat cu greutate pe doi din ei, între cari pe căptan, când începe să geamă al treilea, că vrea și el să fie salvat, căci are un picior rupt. Am devenit cu toții palizi, iar comandantul nostru ne spune că salvarea celui de al treilea e imposibilă. În acest moment comandantul salvat al »Medusei« sare în apă și refuză să fie salvat, în caz dacă soldatul rănit nu e și el adus la submarin.

Ne supunem atunci și la această operație grea și tocmai când am transportat pe bietul soldat umed până la piele, apar câțiva aviatori inamici. Situația e foarte critică și spre norocul nostru nu ne-a nimerit nici o bombă.

Dar asta n'a fost nimic. Înainte de a fi torpilat »Medusa«, pe când ne aflam sub apă, o helice s'a deteriorat așa că nu ne puteam ridica la suprafață. Mașinistul nostru luara din rășputeri și a trebuit să stăm douăzeci de ore sub apă, până ce am putut căpăta puțin aer.

»Voileana« institut de credit societate pe acții în Voila anunță că începând din 1 Ianuarie 1916 solvește după depuneri sub 10.000 coroane interese de 4% eară după depuneri de peste 10.000 coroane 5% depunerile statonice să fructifică conform înțelesului între deponent și institut.

În atențiunea institutelor de credit și economii. Din cauză că numărul personalului nostru tehnic - în urma înrolării la armată - s'a redus în mod foarte simțitor, rugăm institutele de credit și economii să binevoiască a trimite bilanțurile lor spre publicare în ziar cât mai de timpuriu, deoarece îndată după primirea lor nu le vom putea publica.

Omnia-Chino Măine Dăminecă în 6 Februarie se va da »Simon Iudic« cu programul obiceiuit. Fîind Programul foarte lung prima reprezentățiunile se vor începe la 3 ore d. p. la 3/4. 6. și la 8. ore seara.

Pentru Orfelinatul românesc dela Sibiu.

Transp. din n-rul 13 al »Gaz. 1590 e.

O parte din venitul producțiunii ce s'a dat în ziua de Bobotează în Râșnov și transpusă la »Gazeta« de d-l inv. Bart. Tipelu. 80 e.

La oaltă. 1670 e.

Pentru sârmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Colecta d-lui Ieronim Motoc, notar com. în Săbeșul-superior întreprinsă prin frumosul nostru obicei de a colinda în ajunul de Crăciun de învățătorii Popovici Mondoc și Toma Călin cu elevii școlii în frunte cu vrednicul notar Ieronim Motoc și întreaga primărie.

Cu această ocaziune au contribuit în banii următorii.

Ieronim Motoc notar 3 e. T. Bobanga inv. 1 e. N. Banceu. 70 fl.

Câte 60 fileri: E. Săcarea, V. Badilă, I. A. Totan, V. Ritișoiu.

Câte 50 fileri: M. Man, P. Mondoc, T. Călin.

Câte 40 fileri: A. Tatu, A. Macsim.

Câte 30 fileri: N. Trifon, M. Stoa.

Câte 20 fileri: S. Savu, N. Banceu, I. Gârțonea, T. Bădilă, G. Bobangă, Ios. Radu, I. Jonișiu, N. Urzică, V. Maniu, V. Nicula, S. Aides, C. Stoica, A. Ionase, I. Totan.

Câte 10 fileri: Ios. Gârțonea, E. Totan, I. Drăghiclu, G. Savu, I. Banceu, I. Neamțiu.

Cu colaci și carne: N. Curtean, S. Nicula, A. Tatu, D. Mănduc, I. Zaharie, V. Bădilă, I. Stănilă, N. Totan, Silv. Totan, M. Mareu, I. T. Stănilă, V. Banceu, Ant. Floare, Br. Totan, Vas. Neamțiu, I. A. Totan, I. Ritișoiu, T. Dolcan, I. Nicula, T. Nicula, D. Stănilă, I. Mănduc, M. Margineanu, I. Bobanga, I. Floare, T. Bădilă, Z. Zaharie, I. A. Manduc, I. Radu, P. Clorogariu, N. Zaharie, V. Bobanga, V. Totan, I. Ionășiu, E. Sărbă, E. Bobanga, M. Radu, I. Mateșu, I. Stoa, I. A. Radu, I. Simu, N. Lungu, I. Jămăteșu preot, I. Vulcu, Fl. Nicula, V. Cârțeu, I. Tatu, I. David, I. Ionășiu, G. Saru, I. Vulcu, Ios. Radu, A. Burdulea, Ios. Floare, D. Șărbă, I. Curtean, A. Faur, N. Băduțea, V. Vulcu, I. S. Stănilă, I. Stănilă, I. Popa, I. Burencianu, I. Constantin, M. Stănilă, V. Radu, L. Totan, I. Stoa, I. Ardelean, T. Luca, I. T. Căndea, I. Ardelean, V. Stoa, I. Ionășiu, V. Banceu, I. Luca, V. Călin, T. Radu, N. Boncea, I. Morariu, Al. Petrescu, G. Tatu, M. Căpățînă, S. Floare, M. T. Stoa, V. Ritișoiu, V. Ritișoiu, I. Stănilă, Ion. Mateșu, A. Totan, I. V. Tatu, M. Mareu, I. Lup, I. Tatu, V. Ilie, A. Șărbă, T. Călin, N. Ungureanu, M. Neamțiu, V. Nicula, P. Cercel, I. Floare, I. Cercel, V. Stoa, C. Stoica, G. Morariu, Par. Floare, I. Totan, I. Zădăru, I. Podorean, G. Ionășiu, Ev. Popa, V. Constantin, Ev. Totan, I. Floare, I. Hridon.

Nu mai cu colaci: Ee. Săcarea, I. Călin Costea, V. Ritișoiu, V. Ionășiu, V. Floare N. Călin, G. Bobangă, I. Ionășiu, G. Savu, V. Doicu, I. Drăghiclu, I. Dolcan, I. Radu, V. Popa, T. Stoa, N. Urzică, I. V. Banceu, I. Clorogariu, V. Maniu, I. Gârțonea, I. P. Tatu, S. Lupu, A. Ionaseu, M. Ritișoiu din a căror vânzare s-a realizat suma de 1670 e.

D-na Aurora major Chintănu, Brașov 10 e.

O parte din venitul producțiunii ce s'a dat în ziua de Bobotează în Râșnov și transpusă »Gazetei« prin d-l inv. Bart. Tipelu 80 e.

Transport din n-rul trecut 13280 e. 31 f

La oaltă e. 18481-51

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branicea & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Lucaș

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

« A. MURESIANU »**BRANISCE & CO.****Braşov, Str. Prundului Nr. 15**

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

S T A T U T E.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

COMPTURI,
ADRESE, CIRCULARE.
SCRISORI, COVERTE,
PREȚURI CURENTE, ȘI
DIVERSE ANUNȚURI

Programe elegante.

Bilete de vizită
diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Braşov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.